

บทที่ 2

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในภาคใต้ ตามความเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูวิชาการ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีดำเนินการวิจัยเชิงสำรวจ ซึ่งได้กำหนดขั้นตอนและรายละเอียดดังนี้

ประชากรเป้าหมาย

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหารและครูวิชาการ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในภาคใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จำนวน 201 โรงเรียน โดยในเขตการศึกษา 2 ประกอบด้วย จังหวัดนราธิวาส สตูล ยะลา บัตตานี เขตการศึกษา 3 ประกอบด้วย จังหวัดสงขลา พัทลุง นครศรีธรรมราช ชุมพร สุราษฎร์ธานี และเขตการศึกษา 4 ประกอบด้วย จังหวัดตรัง กระบี่ พังงา ภูเก็ต ระนอง ในปีการศึกษา 2534 โดยคัดเลือกเอาเฉพาะแบบสอบถามที่สมบูรณ์ มาดำเนินการวิเคราะห์ตามขั้นตอนดังรายละเอียดตามตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนรายชื่อโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในภาคใต้

เขต	จังหวัด	อำเภอ/กิ่งอำเภอ	ชื่อโรงเรียน
เขตการศึกษา 2 ยะลา		ยะหา	บ้านกาตอง
		ยะหา	บ้านบาละ
		ธารโต	บ้านจุโบ
		ธารโต	บ้านศรีนคร
		ธารโต	บ้านโต
		รามัน	บ้านตะโลทะลอ
		รามัน	บ้านโกตาบารู
		รามัน	วัดรังสิตาวาส
		เบตง	บ้านค่านสันติราษฎร์
		บันนังสตา	บ้านตังกาเต็ง
		เมืองยะลา	บ้านสะเอะ
		เมืองยะลา	บ้านตาเซะ
ปัตตานี		เมืองปัตตานี	ชุมชนบ้านกะมียอ
		แม่ลาน	บ้านวังกว้าง
		สายบุรี	บ้านจะเฒ่
		ปานาเระ	บ้านน้ำบ่อ
		โคกโพธิ์	นิคมสร้างตนเองโคกโพธิ์ มิตรภาพที่ 148

ตาราง 1 (ต่อ)

เขต	จังหวัด	อำเภอ/กิ่งอำเภอ	ชื่อโรงเรียน
		มายอ ยะรัง ยะรัง ยะรัง ยะหริ่ง หนองจิก	บ้านกระเสาะ บ้านศาลาสอง ไทยรัฐวิทยา 52 (ชุมชนบ้านคันไผ่) ชุมชนบ้านพงสตา บ้านบุดี บ้านเกาะเปาะ
	นราธิวาส (17 โรงเรียน)	ระแงะ สุคีริน เรือเสาะ ตากใบ ตากใบ	ราชพัฒนา รักไทย พนาทักษิณ แก่นตาบา บ้านศาลาใหม่
	ตากใบ	บ้านเกาะสะท้อน ยี่งอ สุโหงโก-ลก ระแงะ ระแงะ ระแงะ ศรีสาคร สุโหงปาดี	บ้านยี่งอ บ้านหมูเินะ บ้านมะรือไบตก ชุมชนสหพัฒนา บ้านเจาะไอร้อง บ้านซากอ บ้านซากอ

ตาราง 1 (ต่อ)

เขต	จังหวัด	อำเภอ/กิ่งอำเภอ	ชื่อโรงเรียน
		เมืองนราธิวาส บาเจาะ แว้ง ระแงะ	บ้านมะนังกาหยี บ้านบากู บ้านบูเก๊ะตา บ้านกาหน๊ะ
	สตูล (5 โรงเรียน)	เมืองสตูล ควนกาหลง ละงู ละงู ละงู	บ้านใหม่ บ้านเขาไคร บ้านคาหล่า บ้านนางแก้ว บ้านป่าคบาง
เขตการศึกษา 3 สงขลา		เมืองสงขลา รัตภูมิ ระโนด นาทวี นาทวี หาดใหญ่ หาดใหญ่ หาดใหญ่ สทิงพระ	บ้านยางงาม วัดทุ่งคา ไทยรัฐวิทยา (วัดหัวถนน) บ้านวังขวย บ้านนาบรัง บ้านท่าจีน บ้านทุ่งปรีอ ชุมชนบ้านน้ำน้อย วัดท่าหิน

ตาราง 1 (ต่อ)

เขต จังหวัด	อำเภอ/กิ่งอำเภอ	ชื่อโรงเรียน
สงขลา	สทิงพระ ก.สิงหนคร เทพา สะบ้าย้อย ก.บางกล่ำ ควนเนียง จะนะ ก.กระแสสินธุ์ รัตภูมิ ระโนด	วัดคีฬวง วัดสถิตย์ชลธาร ชุมชนสร้างตนเองเทพา ชุมชนบ้านนาگان วัดเนินพิชัย บ้านบางเหรียญ บ้านบางนาทับ วัดอ่าวบัว บ้านเขาพระ บ้านเจดีย์งาม
นครศรีธรรมราช (31 โรงเรียน)	หัวไทร สีชล ก.กำแพงนคร	วัดควนชะลิก วัดชนสังฆรณพิจิตร บ้านเกาะขวัญ
ลานสะกา	ไทยรัฐวิทยา 74 นาทอน ปากพั้ง พรหมคีรี เขียวใหญ่	(ชุมชนบ้านคีรีวง) ชุมชนบ้านสี่แยก วัดสองพี่น้อง บ้านวังลุ่ม วัดแดง

ตาราง 1 (ต่อ)

เขต จังหวัด	อำเภอ/กิ่งอำเภอ	ชื่อโรงเรียน
	ท่าศาลา ท่าศาลา ก.บางขัน ก.บางขัน ทุ่งใหญ่ ทุ่งใหญ่	บ้านโรงเหล็ก วัดคอนไทร ไทยรัฐวิทยา 38 (น้ำร้อน) บ้านนิคมวังหิน บ้านทุ่งกรวด องค์การสวนยาง 3 (กรุงหยัน)
	บนม บนม ร่อนพิบูลย์ ร่อนพิบูลย์ พิปูน พิปูน ชะอวด ชะอวด ชะอวด ทุ่งสง	ชุมชนวัดบางคู บ้านเขาหัวช้าง บ้านอายุเล่า ทัศนาวลัย ชุมชนบ้านปากเสียว วัดยางค้อม เขาพระทอง วัดห้วยแหงราษฎร์ ภูเก็ตอุทิศ บ้านกุ่มแบ วัดวังยวน

ตาราง 1 (ต่อ)

เขต จังหวัด	อำเภอ/กิ่งอำเภอ	ชื่อโรงเรียน
	<p>ทุ่งสง</p> <p>เมืองนครศรีธรรมราช</p> <p>เมืองนครศรีธรรมราช</p> <p>เมืองนครศรีธรรมราช</p> <p>ฉวาง</p> <p>ฉวาง</p> <p>ฉวาง</p>	<p>วัดคอกช้าง</p> <p>วัดท้ายสำเภา</p> <p>วัดมุขธารา</p> <p>ชุมชนวัดทมน</p> <p>บ้านทอนวังบราง</p> <p>ชุมชนวัดสุวรรณาราม</p> <p>องค์การสวนยาง 1.</p>
<p>ชุมพร</p> <p>(16 โรงเรียน)</p>	<p>หลังสวน</p> <p>ปะทิว</p> <p>เมืองชุมพร</p> <p>เมืองชุมพร</p> <p>เมืองชุมพร</p> <p>เมืองชุมพร</p> <p>เมืองชุมพร</p> <p>เมืองชุมพร</p> <p>หลังสวน</p> <p>ปะทิว</p> <p>ปะทิว</p>	<p>ชุมชนวัดหาดสำราญ</p> <p>ไทยรัฐวิทยา 78 (วัดสามัคคีชัย)</p> <p>ชุมชนวัดหาดพันไกร</p> <p>ชุมชนบ้านถ้ำสิงห์</p> <p>ชุมชนบ้านนาชะอัง</p> <p>วัดคอนรวบ</p> <p>วัดน้อมถวาย</p> <p>วัดคอนไทรงาม</p> <p>บ้านบางหยี</p> <p>ไทยรัฐวิทยา 76</p> <p>บ้านบางแหวน</p>

ตาราง 1 (ต่อ)

เขต จังหวัด	อำเภอ/กิ่งอำเภอ	ชื่อโรงเรียน
	ท่าชะ พะโค๊ะ ทุ่งตะโก ทุ่งตะโก หลังสวน	ชุมชนประชานิคม บ้านคลองเพนง วัดท่าสุธาราม วัดชลธีพิทักษาราม วัดราษฎร์บำรุง
พัทลุง (17 โรงเรียน)	ปากพะยูน เขาชัยสน ก.บางแก้ว เมืองพัทลุง เมืองพัทลุง ควนขนุน ควนขนุน เขาชัยสน ปากพะยูน กงหรา ตะโหมด ตะโหมด ป่าบอน ศรีบรรพต	วัดผาละมี บ้านควนพวน บ้านปากพล วัดบ้านนา วัดหัวหมอน บ้านห้วยในสามัคคี วัดแหลมไตนค วัดแคระ วัดบ้านแหลมกรวด วัดเขาวงก บ้านพรุนายขาว บ้านค่านไลด บ้านทุ่งนารี บ้านเขาปู่

ตาราง 1 (ต่อ)

เขต จังหวัด	อำเภอ/กิ่งอำเภอ	ชื่อโรงเรียน
	ป่าพะยอม บางแก้ว	วัดคลองใหญ่ วัดลอน
สุราษฎร์ธานี (28 โรงเรียน)	เวียงสระ พุนพิน ไชยา เมืองสุราษฎร์ธานี กาญจนดิษฐ์ คอนสัก เกาะสมุย เกาะสมุย พุนพิน พุนพิน ท่าฉาง ไชยา ท่าชนะ ท่าชนะ คีรีรัฐนิคม พนม	บ้านพรุแซง วัดประชาวงศาธรรม วัดพุมเรียง นิคมสร้างตนเอง บ้านคลองสระ วัดนทีพัฒนาราม บ้านหน้าค่าย บ้านอ่างทอง (วันครู 2502) บ้านห้วยกรวด วัดสันติคีรีรมย์ วัดพระพรหม วัดวิโรจนาราม วัดกาฬสินธุ์ บ้านควนสูง บ้านต้นมะพร้าว มิตรภาพ 91 บ้านคลองชะอุ่น

ตาราง 1 (ต่อ)

เขต จังหวัด	อำเภอ/กิ่งอำเภอ	ชื่อโรงเรียน
สุราษฎร์ธานี (ต่อ)	พนม พนม พระแสง พระแสง เวียงสระ เวียงสระ เวียงสระ ชัยบุรี บ้านนาสาร บ้านนาสาร บ้านนาสาร บ้านตาขุน บ้านตาขุน	บ้านเขานาโหนด บ้านบางสาน บ้านโคกมะม่วง บ้านบางรูป บ้านวังใหญ่ บ้านเขาปูน บ้านทุ่งหลวง บ้านคลองพังกลาง บ้านปลายน้ำ บ้านปลายน้ำ บ้านควนใหม่ วัดพระแสง วัดพระศรี
เขตการศึกษา 4 ภูเก็ต (6 โรงเรียน)	ถลาง เมืองภูเก็ต เมืองภูเก็ต เมืองภูเก็ต ถลาง ถลาง	ถลางพระนางสร้าง เมืองภูเก็ต บ้านสะข่า (มงคลวิทยา) บ้านตลาดเหนือ บ้านบางเทา วัดศรีสุนทร

ตาราง 1 (ต่อ)

เขต	จังหวัด	อำเภอ/กิ่งอำเภอ	ชื่อโรงเรียน
	ระนอง	กระบุรี	นิคมสงเคราะห์
	(6 โรงเรียน)	ละอุ่น	ระวีราษฎร์บำรุง
		กะเปอร์	บ้านยางหิน
		เมืองระนอง	บ้านทุ่งหวาง
		เมืองระนอง	บ้านปากน้ำ
		กะเปอร์	บ้านนา
	พังงา	เมืองพังงา	เกาะหมากน้อย
	(10 โรงเรียน)	กระบุรี	บ้านเตรียม
		ตะกั่วป่า	วัดคมนีย์เขต
		เมือง	วัดอรุณีภาวาส
		ทับปุด	บ้านท่าสนุก
		ทับปุด	บ้านบ่อแสน
		กะปง	วัดนารายณ์การาม
	ท้ายเหมือง	วัดช้างนอน	
		ตะกั่วป่า	บ้านน้ำเค็ม
		กระบุรี	บ้านครูด

ตาราง 1 (ต่อ)

เขต	จังหวัด	อำเภอ/กิ่งอำเภอ	ชื่อโรงเรียน
กระบี่ (13 โรงเรียน)		เมืองกระบี่	บ้านนาบง
		อ่าวลึก	บ้านบางเจริญ
		เกาะลันตา	บ้านหลังสอด
		เมืองกระบี่	บ้านคลองหมาก
		เมืองกระบี่	บ้านทับปรึก
		เมืองกระบี่	วัดโพธิ์เรียง
		เมืองกระบี่	บ้านแหลมโพธิ์
		คลองท่อม	บ้านพรุเตย
		คลองท่อม	บ้านบางคราม
		เขาพนม	บ้านลำไกอ
		เขาพนม	บ้านกอตง
		เกาะลันตา	บ้านราษฎร์
		ก.ลำทับ	บ้านหนองจูด
ตรัง (10 โรงเรียน)		ห้วยยอด	บ้านหนองบัว
		เมืองตรัง	ไทยรัฐวิทยา 39
		กันตัง	บ้านโคกยาง
		ตรัง	บ้านโคกชะแง้
		ห้วยยอด	ท่าจิว (ต.ช.ค.อุบถิมภัก)

ตาราง 1 (ต่อ)

เขต	จังหวัด	อำเภอ/กิ่งอำเภอ	ชื่อโรงเรียน
		ปะเหลียน	ทาศทรายทอง
		สีเกา	กมลศรี
		ย่านตาขาว	วัดหนองเป็ด
		วังวิเศษ	บ้านหนองชุมแสง
		นาโยง	บ้านควนสวรรค์

ที่มา : คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ 457/2533 ลงวันที่ 20 มิถุนายน 2533
 คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ สบข.51/2534 ลงวันที่ 21 มกราคม 2534
 คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ สบข.498/2534 ลงวันที่ 14 มิถุนายน 2534

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) แบบ
 มาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ส่วน
 คือ

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป เป็นการถามเกี่ยวกับ
 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ถามเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดจากการบริหารโรงเรียนขยายโอกาส
 ทางการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนและครูวิชาการโรงเรียน

ส่วนที่ 3 ให้ผู้ตอบสนองปัญหาสำคัญที่เป็นอุปสรรคในการบริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาและแนวทางปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพ

รายละเอียดของแบบสอบถามปัญหาการบริหารงานโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในภาคใต้ ตามความเห็นของผู้บริหารและครูวิชาการโรงเรียน ตามภาคผนวกหน้า 130

2. วิธีการสร้างและการทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเองตามลำดับขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับงานบริหารโรงเรียนและแนวทางการดำเนินงานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จากหนังสือ เอกสาร บทความ และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องหรือมีลักษณะใกล้เคียงกับแนวทางของเรื่องที่จะทำการวิจัย เพื่อทราบรูปแบบและรายละเอียดของเครื่องมือ

2.2 สร้างแบบทดสอบเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ให้ครอบคลุมงาน 6 งาน คือ

- 2.2.1 งานบริหารด้านวิชาการ
- 2.2.2 งานบริหารด้านบุคลากร
- 2.2.3 งานบริหารด้านกิจการนักเรียน
- 2.2.4 งานบริหารด้านธุรการการเงิน
- 2.2.5 งานบริหารด้านอาคารสถานที่
- 2.2.6 งานบริหารด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

2.3 นำร่างแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 10 ท่าน ตรวจสอบความตรงตามโครงสร้างพร้อมทั้งวิจารณ์และขอคำแนะนำเพิ่มเติม เพื่อปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 10 ท่าน ประกอบด้วย

- 1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุพล ทองคลองไทร รองหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา และ ผู้จัดการหลักสูตรปริญญาโทสาขาวิชาการบริหารการศึกษา

- 2) นายวิโรจน์ สมมี หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอเสนา
- 3) นายประเสริฐ ส่งแสง หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ
ปะเหลียน
- 4) นายชลอ จันทรวงศ์ ศึกษาธิการสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดตรัง
- 5) นางสาวนงลักษณ์ เวศม์รัชสกุล ศึกษาธิการสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดตรัง
- 6) นางพวงน้อย ทองขุนคำ ศึกษาธิการสำนักงานการประถม
ศึกษาอำเภอเมืองตรัง
- 7) นายชุม ศรีสุข อาจารย์ใหญ่โรงเรียนบ้านวังลา สำนักงาน
การประถมศึกษาอำเภอห้วยยอด
- 8) นายปราโมทย์ ศรีสมบัติ อาจารย์ใหญ่โรงเรียนวัดไพศาราม
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองตรัง
- 9) นายสมมาตร แก้วสาย อาจารย์ใหญ่โรงเรียนวัดคีรีวิหาร
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอห้วยยอด
- 10) นายเรวัต ไพรัตน์กร ศึกษาธิการสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดตรัง

เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะเฉพาะกลุ่ม
พฤติกรรม โดยให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนพิจารณาถึงความเห็นและให้คะแนน ดังนี้

- + 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสามารถแยกแยะระดับปัญหาได้ชัดเจน
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสามารถแยกแยะระดับปัญหาได้ชัดเจน
หรือไม่
- 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่สามารถแยกแยะระดับปัญหาได้

$$\text{และนำคะแนนที่ได้มาแทนค่าในสูตร } IC = \frac{\sum R}{N}$$

ถ้าค่าดัชนี (IC) ที่คำนวณได้มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ข้อคำถามนั้นก็เป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะของกลุ่มพฤติกรรมนั้น นั่นคือ แบบสอบถามมีความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง (Construct Validity) สามารถวัดได้ตรงตามพฤติกรรม ที่เป็นเป้าหมายของสิ่งที่ต้องการจะวัด (ข้อคำถามนั้นสามารถแยกแยะระดับปัญหาได้ชัดเจน) ถ้าข้อคำถามใดมีค่าดัชนีต่ำกว่า 0.5 ข้อคำถามนั้นจะถูกคัดออกไป หรือนำไปปรับปรุงแก้ไขใหม่ให้ดีขึ้น (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2531 : 124) ผลการศึกษารายกว่า แบบสอบถามทุกข้อมีค่าดัชนี ความสอดคล้องอยู่ระหว่าง .60-1.00 แสดงว่าแบบสอบถามนี้มีความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง ดังผลการวิเคราะห์ในหน้า 137

2.4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษา พิจารณาแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

2.5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาแก้ไขปรับปรุงไปทำการทดลองใช้กับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดตรัง จำนวน 10 โรงเรียน เพื่อความเข้าใจ ความชัดเจน และการเรียงลำดับของข้อคำถามในแบบสอบถามแต่ละส่วน โดยนำผลมาวิเคราะห์คุณภาพของแบบสอบถาม ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

2.5.1 คำนวณหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination Power) โดยใช้วิธีวิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นรายข้อ (Item Analysis) เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อกระทำโดยการตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ รวมคะแนนของแต่ละคน เรียงคะแนนจากกลุ่มสูงไปหากกลุ่มต่ำ แล้วนำมาวิเคราะห์โดยวิธี t-test ระหว่างค่าเฉลี่ย คะแนนรวมสูงกับค่าเฉลี่ยคะแนนรวมต่ำ ปรากฏว่าทุกข้อให้ค่าที่ตั้งแต่ 2.00 ขึ้นไป ซึ่งถือว่าข้อคำถามนั้นมีอำนาจจำแนกสูง อยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้ (วิเชียร เกตุสิงห์, 2526 : 133)

2.5.2 คำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ทั้งหมด โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1970 : 161) ปรากฏว่า ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามปัญหาการบริหารงานโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เท่ากับ 0.96 ซึ่งแสดงว่า แบบสอบถามทั้งฉบับมีความ เชื่อมั่นอยู่ในระดับสูงพร้อมที่จะนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลได้

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ขอหนังสือแนะนำตัวเพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม เพื่อทำการวิจัย จากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ถึงศึกษานิเทศก์เขตการศึกษาทั้ง 3 เขตการศึกษาและผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ในจังหวัดภาคใต้ทั้ง 14 จังหวัด เพื่อขอความร่วมมือช่วยประสานงานในการเก็บข้อมูลครั้งนี้
2. ขอหนังสือเพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ถึงผู้บริหารโรงเรียนเพื่อแนบไปพร้อมกับแบบสอบถาม พร้อมด้วยหนังสือแนบส่ง
3. ส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือแนบส่ง ทางไปรษณีย์และกำหนดระยะเวลาในการส่งแบบสอบถามคืน พร้อมทั้งอำนวยความสะดวกในการส่งแบบสอบถามกลับคืน โดยเขียนชื่อสถานที่อยู่และติดสแตมป์ให้
4. หากยังไม่ได้รับแบบสอบถามคืน จะทวงถามไปใหม่อีก 2 ครั้ง ระยะห่างครั้ง ละ 1 สัปดาห์
5. รวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบคัดไว้เฉพาะแบบสอบถามฉบับที่ สมบูรณ์ เพื่อให้ดำเนินการตามขั้นตอนวิจัยต่อไป ดังปรากฏในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน จำนวนเป็นรายจังหวัด

ที่	จังหวัด	ผู้บริหารโรงเรียน			ครูวิชาการ		
		ส่งไป	รับคืน	ร้อยละ	ส่งไป	รับคืน	ร้อยละ
1	ยะลา	12	12	100	12	12	100
2	ปัตตานี	11	11	100	11	11	100
3	นราธิวาส	17	17	100	17	17	100
4	สตูล	5	5	100	5	5	100
5	สงขลา	19	19	100	19	19	100
6	นครศรีธรรมราช	31	31	100	31	31	100
7	ชุมพร	16	16	100	16	16	100
8	พัทลุง	17	17	100	17	17	100
9	สุราษฎร์ธานี	28	27	96.40	28	27	96.40
10	ภูเก็ต	6	6	100	6	6	100
11	ระนอง	6	6	100	6	6	100
12	พังงา	10	10	100	10	10	100
13	กระบี่	13	13	100	13	13	100
14	ตรัง	10	10	100	19	10	100
	รวม	201	200	99.74	201	200	99.74

การจัดกระทำกับข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมดมาวิเคราะห์ โดยใช้วิธีการทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ ตามลำดับดังนี้

1. เมื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม แล้วจัดหมวดหมู่ตามตัวแปรที่จะศึกษา แล้วหาค่าร้อยละ
2. คำนวณหาค่าเฉลี่ย (arithmetic mean) ของแบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นรายข้อ แล้วคำนวณหาค่าเฉลี่ยรวมเป็นรายด้าน และค่าเฉลี่ยรวมทั้งหมด
3. กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนเป็นมาตราส่วนประมาณค่า แสดงระดับปัญหาการบริหารงานโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ออกเป็น 6 ช่วง ดังนี้

มากที่สุด	ให้นำหนักเป็น	5 คะแนน
มาก	ให้นำหนักเป็น	4 คะแนน
ปานกลาง	ให้นำหนักเป็น	3 คะแนน
น้อย	ให้นำหนักเป็น	2 คะแนน
น้อยที่สุด	ให้นำหนักเป็น	1 คะแนน
ไม่มีปัญหา	ให้นำหนักเป็น	0 คะแนน

ในการประเมินความคิดเห็นที่มีต่อปัญหาการบริหารงานโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาใช้เกณฑ์วิเคราะห์ผลโดยใช้เกณฑ์ประมาณค่าความคิดเห็นของ จอห์น ดับบลิว เบสท์ (Best, 1977 : 174) ดังนี้

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	4.56 - 5.00	ถือเป็นระดับมีปัญหามากที่สุด
ช่วงคะแนนเฉลี่ย	3.56 - 4.55	ถือเป็นระดับมีปัญหามาก
ช่วงคะแนนเฉลี่ย	2.56 - 3.55	ถือเป็นระดับมีปัญหปานกลาง
ช่วงคะแนนเฉลี่ย	1.56 - 2.55	ถือเป็นระดับมีปัญหาน้อย
ช่วงคะแนนเฉลี่ย	0.00 - 1.55	ถือเป็นระดับมีปัญหาน้อยที่สุด

4. นำปัญหาและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการบริหารงานโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จากแบบสอบถามตอนที่ 3 มาจัดลำดับความถี่ในแต่ละประเด็นเพื่อการอภิปรายผล

วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

1. แบบสอบถาม

1.1 ข้อมูลตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้วิธีหาค่าร้อยละและบรรยาย

1.2 ข้อมูลตอนที่ 2 เกี่ยวกับการบริหารงานโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาทั้ง 6 งาน ใช้วิธีหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ส่วนการเปรียบเทียบทัศนคติของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตัวแปรของกลุ่มใช้วิธีทดสอบค่าที (t-test) และค่าเอฟ (F-test) แล้วเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามที่ปรากฏในตารางการวิเคราะห์ข้อมูล

1.3 ข้อมูลตอนที่ 3 เกี่ยวกับการเสนอปัญหาและข้อเสนอแนะวิธีปรับปรุงการบริหารงานโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาตามทัศนคติของผู้บริหารโรงเรียนและครูวิชาการโรงเรียน ใช้วิธีจัดหมวดหมู่ แล้วจัดลำดับความถี่

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถาม ผู้วิจัยจะวิเคราะห์โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS (Statistical Package for The Social Sciences) ซึ่งดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

2.1 ท้าค่าอำนาจจำแนก (Discrimination Power) โดยใช้วิธีวิเคราะห์แบบสอบถามเป็นรายข้อ (Item Analysis)

2.2 วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ

2.3 คำนวณหาค่าสถิติพื้นฐาน คือ หาค่าร้อยละ (Percentage)
คะแนนเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2.4 คำนวณหาค่า t-test เปรียบเทียบความแตกต่างของกลุ่มตัวแปร
กรณีจำนวนตัวแปรอิสระออกเป็น 2 ระดับ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้วิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ

1.1 หาคความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง (Construct Validity) โดย
การหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรม
โดยให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนพิจารณาถึงความเป็นและให้คะแนน แล้วนำคะแนนที่
ได้มาแทนค่าในสูตรดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2531 : 124)

$$IC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับ
ลักษณะพฤติกรรม

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

1.2 หาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination Power) โดยวิเคราะห์
แบบสอบถามเป็นรายข้อ (Item Analysis) โดยใช้สูตร (วิเชียร เกตุสิงห์,
2524 : 133)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{n_1} + \frac{S_L^2}{n_2}}}$$

เมื่อ	t	แทนค่า	อำนาจจำแนกของแบบสอบถาม
	$\bar{x}_H$	แทนค่า	มัธยฐานเลขคณิตของกลุ่มคะแนนสูง
	$\bar{x}_L$	แทนค่า	มัธยฐานเลขคณิตของกลุ่มคะแนนต่ำ
	S_H^2	แทนค่า	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มคะแนนสูง
	S_L^2	แทนค่า	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มคะแนนต่ำ
	n_1	แทนค่า	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในกลุ่มคะแนนสูง
	n_2	แทนค่า	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในกลุ่มคะแนนต่ำ

1.3 การวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม
ใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1970 :
161)

$$\alpha = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum S_{x_i}^2}{S_{x_j}^2} \right]$$

เมื่อ α แทนค่า สัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นของ
แบบสอบถาม

K แทนค่า จำนวนข้อของแบบสอบถาม

$\sum S_{x_i}^2$ แทนค่า ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

$S_{x_j}^2$ แทนค่า ความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ

2. ค่าร้อยละ (Percentage) บอการแจกแจงความถี่ของตัวแปรต่าง ๆ
และแสดงการแจกแจงกลุ่มตัวอย่างในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้ (ใช้สูตรของ ชูศรี
วงศ์รัตน์, 2525 : 14-25)

$$\text{ร้อยละของรายการใด ๆ} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น}}{\text{ความถี่รวม}} \times 100$$

3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

3.1 ค่าคะแนนเฉลี่ย หรือค่ามัธยฐานเลขคณิต (Arithmetic Mean) โดยใช้สูตร (Hinkle, Dennis E. Wiersma, William and Jurs, Stephen G. 1982 : 63) ดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

N แทน จำนวนข้อมูล

X แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

3.2 หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สูตร (Hinkle, Dennis E. Wiersma, William and Jurs, Stephen G. 1982 : 63) ดังนี้

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum (X - \mu)^2}{N}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

N แทน จำนวนข้อมูล

μ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มประชากร

X แทน คะแนนแต่ละข้อ

3.3 ทาค่า t-test โดยใช้สูตร (Hinkle, Dennis E. Wiersma, Willsam and Jurs, Stephen G. 1982 : 63) ดังนี้

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1)S_1^2 + (n_2 - 1)S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \left[\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right]}}$$

$$df = n_1 + n_2 - 2$$

ในกรณีความแปรปรวนไม่เท่ากัน ใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2534 : 180 อ้างจาก Kohout, 1974 : 347)

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}$$

$$df = \frac{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}{\left[\frac{S_1^2}{n_1} \right]^2 + \left[\frac{S_2^2}{n_2} \right]^2} \quad 2$$

$$\frac{(n_1 - 1)}{(n_1 - 1)} + \frac{(n_2 - 1)}{(n_2 - 1)}$$

เมื่อ	$\bar{X}_1$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1
	$\bar{X}_2$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ 2
	S_1^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มที่ 1
	S_2^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มที่ 2
	n_1	แทน	ขนาดของกลุ่มที่ 1
	n_2	แทน	ขนาดของกลุ่มที่ 2

3.4 หาค่า F-test โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) หรือ ANOVA เพื่อทำการเปรียบเทียบความแตกต่างโดยใช้สูตร เคิร์ท (Kirk, 1982 : 73)

$$F = \frac{MS_{BG}}{MS_{WG}}$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าที่พิจารณาใน F-Distribution
	MS_{BG}	แทน	ค่าเฉลี่ยผลบวกกำลังสองระหว่างกลุ่ม (Between groups)
	MS_{WG}	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองภายในกลุ่ม (Within groups)
	df	แทน	อิสระความเป็นอิสระ (Degree of Freedom) แล้วนำไปเทียบค่า $F(K-1), (n-K)$ ๗ ระดับความมีนัยสำคัญ .05 ลงไป

3.5 เปรียบเทียบพหุคูณ (Post Hoc Multiple Comparisons) เพื่อทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทีละคู่ในกรณีที่พบว่า มีนัยสำคัญในข้อ 2.4 โดยใช้

วิธีการของทูกีย์ (Tukey method) ในการทดสอบ เมื่อกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มมี
จำนวนไม่เท่ากันคือ $n_1 \neq n_2 \neq n_3 \neq \dots \neq n_k$

ใช้สูตร ไวน์เนอร์ (Winer, 1970 : 87)

$$a = q_{\alpha}(k, f) \sqrt{MS_{W/\tilde{n}}}$$

เมื่อ α แทน ระดับแห่งความมีนัยสำคัญ

K แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างประชากรที่นำมา
เปรียบเทียบ

n แทน จำนวนตัวอย่างประชากรแต่ละกลุ่มที่
ต้องการเปรียบเทียบกัน

$$(i = 1, 2, 3, \dots, k)$$

f แทน ชั้นแห่งความอิสระของ MS

MS_W แทน ความแปรปรวนคลาดเคลื่อนภายในกลุ่มที่
คำนวณได้จากการวิเคราะห์ความแปรปรวน
ของข้อมูลจุดเดียวกันกับที่นำมา เปรียบเทียบ
ความแตกต่างระหว่างคู่

$\tilde{n}$ แทน ตัวกลางฮาร์โมนิค (Harmonic Mean)

คำนวณจากสูตร

$$\tilde{n} = \frac{k}{\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} + \frac{1}{n_3} + \dots + \frac{1}{n_k}}$$

$q_{\alpha}(k, f)$ หาได้จากตาราง ค่าสถิติเคนท์ (Studentized

Range)